

# TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:  
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.  
Correspondențele sînt a se adresa la:  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.  
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublici nu se însoțesc.

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere armoniz. și timbru de 30 cr. pentru fe-care publicare.

## Revista politică.

Sibiu, în 19 Februarie.

De unde și vor fi avînd informațiunile unele țiare maghiare din opozițiune — nu tocmai fruntea dintr-ensele — nu scim, destul că aceste în dîlele cele din urmă ale lunei trecute și în cele dintîiu ale lunei curente după stilul nou, erau pline de minuni. Ne spuneau de alianță între România și Rusia pe prețul Bucovinei și eventual al Transilvaniei în schimb cu Dobrogea. Ne mai spuneau că împăratul Austro-Ungariei era să plece la o vîntătoare, dară primind la gară, în momentul când era să plece, ba se suise și în vagon, o telegramă, împăratul s'a întors numai decăt a casă. Mai târziu aceleși țiare au scit și cuprinsul telegramei: era togmai vorba despre aforisita de alianță, de care vorbirăm mai sus.

„Ellenzék” din cauza „alianței,” se află motivată a ține România, într-un articol de fond, o prelegere grațuită despre politica cea greșită a diplomației române, arătându cu deamăruntul toate desavantajele unei alianțe cu Rusia.

Nu suntem în „plăcută” pozițiune de a sci, ca „Budapesti Hirlap,” despre 150 de lădi cu arme care era se vină din România pentru Brașov, Sibiu și Caransebeș, nici n'avem scire despre alianța României cu Rusia și n'am cîtit nici telegrama împăratului, care l'ar fi împedecat dela vîntătoare; dar fiind că n'am cîtit intr'alte țiare serioase, fie opoziționale, fie neoposiționale, din Budapesta s'au din Viena nimic despre scirile aceste „importante”, credem că vor fi numai nise mistificațiuni. În credința aceasta ne întăresce și împriegurarea că și scirea reprodușă și de noi din „P. Ll.” despre parcurile liniei calei ferate Predeal s'a demînit.

Cu toate aceste a fi deplin înscicți, nu se poate. Este ce este în atmosfera politică a Europei, înșecum nu se pare cu totul în altă formă de cum sciu povestă „a tot scuitoarele” și maghiare de care mai sus făcărăm amintire.

O foaie vieneză, bine acreditată la publicul cetitoriu, combătînd optimismul oficial care transpăr prin unele foi ce au legături cu oficiul de esterne din Viena, susține că un an încă poate vom avê pace. Ignatieff, Scobelev și toți cum îi mai chiamă au desfășurat cestuinea orientală în Crivoscia, și Ertegovina și cu atăta se vor mulțămii de o cam dată. Restul e al viitorului. Cu alte cuvinte, conflictul între Rusia și Austro-Ungaria trebuie se ajungă la o încercătură. Cum se va descăieră aceasta — earăși este o cestuinea a viitorului.

Este caracteristic în ziua de astăzi că „N. Allg. Zig.” o foaie despre care se dice că e inspirată din bioul lui Bismarck, reproduce în mod ostentativ din foile maghiare articuli publicați în foile maghiare despre referințe rusești și în legătură cu discursurile lui Scobelev.

Foile din Viena sînt nemulțămite cu neutralitatea Munte-

negrului, va se țică, cu modalitatea cum micul principat observă neutralitatea. Insurgenții, impută foile, intră și es din Muntenegru după plac și trebința lor. Cordonul muntenegrean nu l' pune în cale nici o pedecă. Ba, după o scire mai nouă, insurgenții sub firmă de Muntenegru, vin la Cattaro, încercă pe sute de cai victualii și a nume că se duc cu ele în Muntenegru, le duc la vetrele rescoale.

Dela București se scire lui „P. Ll.” că în ministerul de reboiud domnesco o activitate estraordinară. Abstracțiune făcînd dela supliniriile cele multe cu deosebire la treni și cavalerie, este bătoare la ochi, graba cu care se lucră pentru înființarea divisiunilor celor nouă spre completarea celor patru corpuri de armată. „P. Ll.” se întreabă pentru ce înmulțirea aceasta costătoare tocma în timpul de față? Un lucru este sigur, dice „P. Ll.” România nu întărdie cu nimic spre a fi înarmată pe deplin pentru momentul când ar bate oara decîțetoare.

## Rescoala.

Din puținele sciri căte se strecoară dela câmpul de luptă din părțile rescolate s'ar vedē că toate întreprinderile trupelor de până aci au fost numai întreprinderi pregătitoare. Cel din urmă raport oficial dela 2 Martie n. spune că la 27 Februarie coloana generalului Zveici a ocupat Uoloc. Colona în 26 Februarie n. se urcase, după un marș anevoios de șese oare, pe Morinița Planina. La cătunul Pașina Liivada a alungat 100 rescolati și după amăzi, ajungînd în apropiere de patru chilometri de Uoloc, a dat de bande mari de rescolati cari țineau ocupate înălțimile. Înainte de toate a trebuit luată înalțimea care formează cheia la Uoloc, ceea ce până la 7/8 oare seara s'a și întemplat. Inimicul bătut cu desăvîrșire a fugit în toate părțile, lăsînd mai mulți morți; pe mulți morți și răniți ia țirit cu sine. Dimineața în 27 Februarie s'a început atacul asupra localității Uoloc. Pe la amăzi era înfrîntă și cea din urmă rezistență în mijlocul localității. Insurgenții sînt alungați și de pe ripa dreaptă a Narentei. Este prins Beg Iazici, un turburătoriu de frunte cu ocaziunea unui atac de mai nainte asupra postului de gendarmerie din Uoloc, și dus la Nevesinie. Insurgenții, creștini și turci au fost 800 până 1000. Colona Seculici a plecat se curățea valea superioară a Narentei. Atitudinea trupelor a fost cea mai laudabilă.

Raportul tace despre pierderile trupelor. Aceste vor urma, de sigur, a se publica mai târziu.

## Din dieta Ungariei.

La 27 Februarie n. dieta Ungariei a început dezbateră asupra bugetului ministeriului de comunicațiune. Îndată după ce raportorul sfîrși cuvîntul seu, prin care recomanda primirea

bugetului, deputatul Rohonczy se urcă la tribună și ține un discurs lung, care nu e nici mai mult nici mai puțin decăt un act de acuzări grave contra acestui ministeriu. Efectul discursului a fost penibil — Vom face se urmeze discursul ce descopere o mulțime de abuzuri comise de funcționarii ministeriului de comunicațiune.

Gedeon Rohonczy: În discusiunea bugetară generală am luat cuvîntul pentru a indica abuzurile comise de deci de ani la regularea Tisei, pentru a acusa pe unul dintre funcționarii ministeriului de comunicațiune și împreună cu dînsul și pe alte organe din secțiunile acestui ministeriu, necunoscut pînă acum, organe ce sînt complice cu anteprenorul. Din acest motiv am respins bugetul și ve declar că-l resping și acum, pentru că mi pricep misiunea ce am ca mandatar și pentru că interesul de existență al unei populațiuni dintr'un ținut al țerei ce se luptă cu lipsa estremă pretinde se lucră așa. Numai o tempestate ce curăță aerul ne mai poate da ajutoriu. Ve fac aceasta declarațiune în urmă din motivul, că sînt convins de esacitate a celor abuzuri: aceasta convicțiune a mea e basată pe propriile mele experiențe și pe asigurările unor bărbați acreditați; și declarațiunile date de atunci încoace de bună voie din partea mai multor bărbați onorabili de stat și datele ce mi s'au trimis m'au întărit și mai mult în aceasta convicțiune.

Conduș de aceste împriegurări mi propusese un scop; e posibil, că s'a credut că am comis o inconsecuță când pășisem de curînd în această afacere, dar aceasta inconsecuță a fost numai la aparență și ve asigur că eu dacă mi propun un scop, stăruiesc din toate puterile ca să îl realizez chiar cu riscul de a fi învinovățit că scornesc așese false, cum mi s'a și întemplat deja cu fostul ministru de comunicațiune Lud. Tisza — regret că nu e de față — care, fiind că mă provocase în cuvîntul din urmă la dînsul, mi-a adevărit ce e drept afirmațiunile, dar în urmă a declarat că nu poate decăt se compătămească pe acia cari suspucionează pe alții fără de a putē dovedi acuzările lor. Dacă dl. deputat L. Tisza e convins intr'adevăr stăt de tare despre netemeinicia învinuirilor mele, atunci pentru ce arată dsa în Seghedin față cu firma Deutsch și Haas, care dealtmîntre primese toate lîferatiunile din ministeriul de comunicațiune, o precauțiune atăt de bătoare la ochi, încăt crede a fi consult se eschidă firma numită dela toate lîferatiunile?

Fostul ministru de comunicațiune poate se și pună mîna pe inimă pentru amicul seu, secretariul de stat și pentru ceilalți funcționari din acest ministeriu, afirmațiunile mele pot fi scuite, cum s'a făcut deja, se pot scrie broșuri despre mine — pot fi mîndru, când astf'le de oameni scriu astf'le despre mine — acei ce se cred loviți pot ține conferențe, pot lua concluse, pot se-se mi respingă afirmațiunile, cum am făcut inginerii fluviali din Seghedin: pe mine însă nu me va întindea nimeni-a ci me voi espune tot-

deauna la condamnarea provisoră, ba voi face aceasta pe basa experiențelor mele și a convicțiunii mele celei mai curate.

N'am cîntat nici cînd în viața scandalele: dar soarta este care înfațe roale. Sciu prea bine că este o rușine pentru o națiune așii spăla rufele sale murdare înaintea lumii. Dar nimeni nu-mi va putē face impuțări pentru această procedere. Am cercat toate mijloacele, dar în urmă m'am convins, că apelarea la sinceritatea și consciențiositatea parlamentului e unica cale ce duce la scop. Această afacere e un cub de vespă, în care nici ministru president nu și poate băga mîna nudă cu toate că dînsul, cum sciu din experiență, e în suflețit de cea mai mare bună voință. Nici dl. ministru president, nici ministri singulari, nici guvernul întreg, ba nici autoritățile judecătorești nu mai sînt în stare a curățî ministeriul comunicațiunii de corupțiune. Aceasta e o problemă, care numai prin o lege separată poate fi resolvită.

Acesta e motivul ce mă îndeamnă a repeta necumartă atacurile contra ministeriului de comunicațiune.

În discursul meu ținut de curînd m'am pronunțat pe față că nu am încredere în domnul ministru president și în guvern; dacă n'ar fi asta, nu așî întreprinde atacurile de bancele partidei guvernamentale. Domnul ministru president a putut vedē și atunci, că eu, cu toate că numi-am subordinat convicțiunea la disciplina de partidă, totuși fiind asigurat din partea dsale, că va ordina cercetarea cea mai aspră, îndată ce-i va veni la cunoștință un cas concret, în urma acestei enunțațiunii nu am înaintat proiectul meu de resoluțiune. Dl. ministru president, conform promisiunii sale, s'a aretat gata și de atunci încoace a ordina cercetarea pe baza datelor și scrisorilor ce se află în posesiunea mea. Eu cred că dl. ministru president nu-mi va lua în nume de rēu sinceritatea — se poate ca doi oameni se voiască același lucru și totuși încăt pentru esecutarea intențiunilor lor se fie de păreri diferite.

Dl. ministru president crede, că va fi de ajuns instituirea unei anchete de cercetare compusă din judecatori sau din funcționari și bărbați de specialitate. În principiu dl. ministru president are dreptate. Dar scopul meu nu este atăt pedepsirea celor inovați — căci ce interes am eu, dacă inovați sînt bogăți sau săraci, dacă se închid sau se lasă se fugă — ci scopul meu e mai mult acela, ca ei se fie depărtați căt mai curînd din posturile ce le ocupă încă și unde ei poate că și în venitor vor face abuzuri. Dela ultima mea enunțare avînd timp a me cugeta, ve declar, că nu pot primi cercetarea ce dl. ministru president ne-a pus-o în perspectivă. Datele și acuzele mele sînt îndreptate contra funcționarilor, contra unor organe singularice ale burocrăției. O comisiune disciplinară compusă din funcționari de stat subalterni contra unor funcționari de stat mai înalți, cari se află încă în serviciu, după părerea mea nu e competentă, nu e corespuțetoare,

pentru că dl ministru president nu ar putea conduce în persoană cercetarea, dînsul nici n'are timp. Nu pot accepta nici cercetarea judecătorească.

Oratorul arată unele cazuri din Anglia, în cari s'au emis comisii parlamentare pentru cercetarea abuzurilor. Între altele și cazul următor: În 8 Iunie 1868 s'a întemplat lucrul următor: Secretarul de stat în ministerul de interne, care era presidentul comisiei de atunci, nu voia să substearnă parlamentului depunerile martorilor, cu un cuvînt el nu voia să pună pe masa camerei raportul comisiei emise pentru cercetarea poliției din capitală, pentru că martorii au depus numai pe baza asigurării, că depunerile lor nu se vor da publicității. La altă ocaziune secretarul de războiu nu voi să substearnă raportul comisiei, pentru că acesta cuprindea nece lucruri, care nu era bine ale publica.

Aceasta s'a întemplat în Anglia și comisiunile de cercetare parlamentare au avut nici odată colorit de partid, trebuie să repet, că comisiunile de cercetare nici nu trebuie să aibă colorit de partidă nici odată, ci trebuie a stărui ca pre cât se poate elementele ce domnesc în parlament să fie pe deplin reprezentate și în comisiuni și nu trebuie echivoce dintrunele nici elementele cunoscute ca extreme. Și dacă guvernul și majoritatea partidului sale, la care aparțin și eu va considera că este în punct de vedere al intereselor țerei, eu, cred, că în urma planșorilor ce se aud în țeara întreagă, în urma enunțurilor și acușărilor, dar mai cu samă din considerarea că dela această lucrare atarnă existența a unui teritoriu ruinat deja până acum — propunerea mea va fi primită.

Pot să concurgă nise impregurări, astfel ca dovețile să se întoarcă contra organelor subalterne, care s'au făcut complice mai cu samă din silă sau tăcînd, precînd datele și dovețile ce se referesc tocma la vinovații principali, poate că nu corespund cu asprimea legii și vinovații principali, cu toate că lumea îi arată cu degetul, totuși se scape din mâinile judecătoriei. În cazul acesta nu se va ajunge scopul și ar pute fi judecați și pedepsiți acușatorii. O comisie parlamentară însă, care, după cum se vede, procedează și judecă după conștiință și convicțiune, pe baza drepturilor ce i se transmit, va potă proceda mai ușor și la cercetare. Căci întău, ori și care patriot onorabil se va grăbi a se pronunța asupra abuzurilor ce-i sînt cunoscute; a doata complicită de silă și acei ce au comis corupțiuni pentru a și valida drepturile lor vor ave curogi și se pronunția înaintea unei comisii parlamentare, precînd înaintea unei judecătorei ordinare nu vor putea să facă. Ba o comisie parlamentară potă să ia în considerare unele impregurări cu privire la caracterul și viața anterioară a martorilor, la gruparea de *corpora delicti*, care înaintea judecătorilor ordinare nu au trecut. Pe scurt, comisiunea parlamentară e mai ușor în stare a demasca pe aceia, pe cari judecătoria ordinară abia i poate înțelege.

Aceste scrisori și enunțuri, deși vînd din cele mai diferite întinuturi ale țerei, se leagă într'un mod bătător la ochi, de una și aceeași persoană și sînt pentru ori cine dovede despre o înțelegere cu antepersonal principal și cu înșelăciunile și presiunile ce provin de aci. Vinovații nu au luat act notarial despre abuzurile lor și codul penal în vigoare nu e croit atât pentru eruzarea și condamnarea criminalilor mari ci mai mult pentru hoți și înșelători prinși în fapt. Judecătorii judecă mai mult strict după litera legii decât după conștiință; adică după depunerile conglisnitoare a unui număr

hotărît de martori, care ușor pot fi nimicite de un avocat inventios prin o pledare abilă.

Mi voi lua voia a marca cu unele exemple deosebirea ce există între o comisiune parlamentară și între judecătoria ordinară. Să presupunem de exemplu că municipiul dispune străpungere legitimă a unei stavile ce oprește ape închise, căci nestrăpungîndu-se stavila interesanții respectivi prin aceasta nu numai ar fi păgubii într'un mod considerabil ci și ruina; vecinul mai practic însă sciind, că apa închisă în urma acestei străpungeri legitime va trebui să treacă preste posesiunea sa, trimite se dicem 2000 galbani unui funcționar mai înalt, dela al cărui cuvînt atarnă străpungerea sau nestrăpungerea stavilei: și în urma greutateii galbinilor străpungerea stavilei se oprește de cătră ministeriu. (Mișcări în stînga.)

Sau pentru a produce alt exemplu, un întreprinzător onest, care și-a terminat lucrarea obținută dela ministeriu de comunicațiune, cere dela ministeriu banii ce i se cuvin. Din oare care motive, se presupunem de exemplu motivul că a cutezat a da la o parte prin ofertul seu mai fiin pe stăpînul tuturor întreprinderilor ministeriale, acest întreprinzător onest vînd se și capete banii, din lipsă, ba și la svatul practic al altora rischează 2000 fi pentru același funcționar. (Strigări din stînga estromă: Cine o acel funcționar?) Vê rog se mă ascultați. Prin intervențiunea amicabile a unei rudeni a respectivului funcționar — căt onorar a căpătat acest funcționar? de stat nu sci — destul că plătindu se onorariul de mai sus pretensiunea fu licitudată de loc. (Sgomot. Mișcări în stînga.)

Cine credeți dv. că sînt vinovații? Se dice că mai sînt și alte cazuri de aceeași natură, adică mai multe exemple. Fîindcă pentru fiecare ca singular probabil nu poate fi decât un martor, presupunînd că acesta ar cuteza se depună înaintea judecătoriei, cine l'ar condamna la judecătoria, dacă lucrul ar ajunge acolo?

Sau un ingineriu onest, care e funcționar de stat, a fost emis pentru a colauda un lucru de draguagiu (Beggern) îndeplinit de Deutsch. Observă că nu voi folosi altă numire, pentru că circa de 30 ani nu mai îndeplineșce pe Dunăre și Tisa alt cineva asemenea lucrări decât Deutsch și cu mamelucii sei. Ingineriu respectiv, care s'a convins că nu s'a lucrut printre pichetele directive, lăsîndu se neatinse părțile intercalate sau așa numitele „bărne”, precînd la lucrări de draguagiu (curățiri de nisip) plata după fundul de desubt măsurat printre pichetele directive se dă pentru alvia întreagă; aceasta vatemă conștiința ingineriului emis, a funcționarului sau a reprezentantului seu.

Ar trebui deci să facă raport despre aceasta, dar în un semn mai înalt trebuie să tacă sau dacă nu face la semnul celor mai înalți trebuie să tacă din motivul că cunoașce nenumerate exemple despre delătruzarea acolor ingineri, cari nu au făcut Acest ingineriu ar tăce și înaintea judecătorii, căci s'a făcut complice și fără voie. Dar nu va tăce înaintea unei anchete parlamentare, căci aci își va vedea conștiința limistă. (Așa el din stînga estemă.)

Ce va fi, când se va constata înaintea anchetei parlamentare, cum se dresază simplul muncitor în a se face înșelător, căci altfel nu capetă de lucru, cum trebuie să tragă sfiora printre pichetele directive așa ca ingineriul care șede în luntre se potă lua mijlocul alviei ca basă în mașă. (Să audim! se audim! din stînga estremă.) Sau cum se dresază lucrătoriu atașat pre lîngă ingineriu și plătînd de acesta ca se arete, dacă e de lipsă, că a ajuns cu ruda în fundul

fluviului. Sau poate că se va constata, cum corăbii, care la lucruri de draguagiu se plătesc după cuprinsul cubite, la întreprinzătoriu Deutsch au un cuprins încă o dată atât de mare decum era mai înainte în mâinile unui întreprinzător onest, care lucră pentru cetatea Budapesta. (Strigări în stînga: Aceasta e miunat!)

Sau ni se va răspunde, că nu se sciă că firma Haas și Deutsch e una și aceeași, adică că Haas e șeful acelei firme. Nu e aore același om, care în era lui Bach fusese condamnat și închis pentru înșelăciuni și căruia guvernul nu era iertat să-i mai predea lucrul? Acest adevăr nu se va potă tăgădui, căci din întemplat înaintea de 1 sau 2 ani s'a confiscat din partea ministeriului de finanțe aceea carte a firmei Haas, care se referese la raportul cu Deutsch și cu cumnată-sa; aceasta carte s'a predat mai tîrziu ministeriului de comunicațiune, dar lucrul a ramas mort. Eu am dat în urma acestei afaceri și sci, căt de departe a înaintat; ba vè pot numi și doi consilieri de secțiune, — celelalte le va constata cercetarea. (Aprobări în stînga. estremă. Să audim!)

(Va urma.)

### Scobeleff cătră coresp. lui „Daily News.”

Ca se cunoașceam dacă Scobeleff a vorbit în Petersburg și Paris în nise momente neprivighiate sau chibzînd bine ce vorbesce, reproducem conversațiunea următoare după o telegramă din London dela 21 Febr.:

Correspondentul din Paris al ziarului „Daily News” a avut alaltă o întrebare cu generalul Scobeleff, din care par interesante următoarele observații, despre care correspondentul declară expresamente că generalul Scobeleff le a recitit și a constatat exactitatea lor. Generalul dice: „Nu euget a înșege furtuna, ci voesc a o înlătura, și aceasta nu se poate face decât print'r un limbăgiu franc. Când dice că există un fapt neplăcut, apoi nu sînt responsabil pentru existența lui; acest fapt este neînlăturabilitatea unui războiu mare, decât austriaci vor continua cu năbușirea slavilor din Bosnia și Ergegovina. Urășe războiul, pe cîntea mea, eu și groază de el. Douăzeci și una de mei de oameni au cădut sub comanda mea într'o campanie, și tot oca e destă deșgustător, crud și demn de ură în arta militară, le-am alfat. Deci scopul meu este ca prin adevăr, să dobîndesc acele rezultate pe care compatrioții mei cred că le vor potă dobîndi prin războiu și pentru a căror dobîndire ei vor înșege războiul; dacă diplomații voesc a și închide ochii în fața faptelor, atunci nu se va potă căștiga nimic prin așa numita discrețiune diplomatică. Cei doi mari mîestri ai diplomației au fost Cromwell și principele de Bismarck, și acestia au vorbit în totdeauna cu francheța oamenilor practici, cari sciiau ce voiau, și înțelegau cum o puteau dobîndi.” — „Și ce doreșce Rusia?” întrebă correspondentul. Scobeleff răspunde: „Nimic pentru ea însăși; sîntem un popor de idealisti; sîntem capabili de un mare entuziasm și ne este drag chiar sacrificiul; totuși vedem pe frații nostri strîși de găt de Austro-Ungaria, care voiesc să transforme prima sa intrare în Bosnia într'o viitoare dominațiune a tuturor slavilor din peninsula balcanică. Cu toate acestea Austrii nu i s'a dat decât supăveghearea asupra celor două provincii slave; ea n'are acolo nici un drept nici de a luă recruții nici de se amesteca în relațiunile de religiune ale poporului. Austria a instituit acolo o propagandă clericală, primînd acolo cu brațe deschise pe iesușiți isgoniți din Franca; ca imbracă pe acestia ca popi greci, cari se fac pe țărani se se lapede de religiunea lor. Nimic nu este mai sigur adăuse generalul, decât faptul că toată Rusia se va uni pentru a combate clericalismul militar al austriacilor în acele provincii. Și moto Rusiei acolo va fi *handsoff* (jos mî-

nile). Rusia a aderat la pacea dela Berlin deși n'a găsit-o bună, totuși ea trebuie să aore de opresiune pe Slavii despre Sud de Dunăre. A fi liberat de Mahomed spre a fi dominat de sîntul imperiu roman, este un ce insuportabil. Slavii nu vor suferi una ca aceasta, și această otărîre trebuie să fie adusă la cunoștința diplomaților, cari voiesc în totdeauna a cunoașce adevărul pentru ca se înlătura rezolui.” Generalul Scobeleff declară apoi că n'are nici o misiune dela nimeni; el a venit din propriul său îndemn spre a stăta vîstul contra Austriei clericale și spre a se înlătura neînghegeri care ar consta în aceea, că s'ar crede că emanciparea slavă ar conduce la dominațiunea ruscă. El asigură însă, că cu căt slavii dela marea Adriatică vor fi mai liberi, cu atât mai mare va fi deosebirea lor de Ruși. În cursul întrebărilor generalul nu arăta o deosebită ură contra Germaniei, ci numai un adînc disgust din cauza nepășării guvernului german față cu nerecștarea tratatului dela Berlin de cătră Austria. Germania se nu se înșege asupra pretinsei slăbiciuni a Rusiei din cauza ultimului războiu; Rusia numără 80 milioane locuitori, și nemulțămirea ivită din cauza înjumătățirii rezultatelor campaniei balcanice va fi vindecată print'r o nouă campanie pentru liberarea slavilor sgrumăți. Afară de acestia Germania nu poate să atace pe Rusia, fără a se espune ea însăși și unui atac francez.

Comentariul discursurilor lui Scobeleff nil dă „National Zeitung” care dice între altele:

Limbăgiul pe care l'îne generalul rus este acela al războalei și al războiului civil. „Dacă rusul voiesc în propria sa casă, să scape de german, apoi generalul Scobeleff dice, cu vorbe destul de aspre, că aceasta nu se poate face decât cu sabia în mînă” — nici nu poate să fie un apel mai tare la putere și la vîrsare de sînge. Nu cum va voesc generalul Scobeleff să facă pe germanii din provinciile baltice, din Riga și Petersburg să facă a sări peste sabie ca u care a învins pe turcomeni? Nici odată n'a fost mai desprețuită autoritatea Țărilor în Rusia decât cum a desprețuit-o generalul Scobeleff prin discursul său. Au fost acolo în secolul trecut generali, cari au pus și au resturnat regenți; dar nu cutezară a luă Ostermanul și Munihul de exemplu decât sub domnia femeilor, deși chiar și aceasta sciară a depărta pe generalii cari treceau peste ori ce margini.

Adevărul este că pe deasupra capului țărului și al guvernului său strigatul de războiu al generalului Scobeleff cade și asupra germanilor. „Inamicul nostru este germanul”, strigă generalul; ar fi putut prea bine striga și: inamicul nostru este cultura. Brutalitatea și îngămfarea barbarismului n'r fi putut să fie mai bine exprimate ca în aceste cuvinte; cu toate acestea ele ne par mai mult ridicole de căt înspăimîntătoare. Se pare că generalul Scobeleff prea își-a bătut capul cu hordele de Kirghisi; acest general, care na dat încă doveți că este în stare să comande un corp de armată, amenință două din cele dăntău puteri militare ale Europei — aceasta este o curată nebunie. Am auzit adese ori din guri panslaviste aceea ce spune și generalul Scobeleff lungi, că lupta între slavii și teutoni va fi lungă, sîngeroasă și îngrozitoare. Acestea sînt vorbe late. Noi nu amînăm pe nimeni din Europa, dar nici n'avem vre un cuvînt dea ne teme de cine-va, și sîntem destul de tari în căt se înșegunchem chiar și vîntoale cele mai rele. Discursurile generalului Scobeleff fac asupra Europei impresiunea ca cum s'ar propune ca general al revoluțiunii ruscă și sîntem curioși de a vedă cum va fi primit în Rusia acest nou *pronunciamento*. Dacă guvernul rus nu va fi destul de tare ca să împedecă pe un general în activitate de a mai înșega amencu discursuri revoluționare, atunci Europa va înceta în curînd de a mai înșega de el. Ori ce cas însă, Austria ar face bine să îngreșască a isprăvi mai întu cu insurgenții ei.

La Nr. 577. Plen.

În legătură cu cerculariul publicat în Nr. 19 publicăm și următorii CONSPECT al cercurilor electorale ale arhiepiscopiei transilvane pentru alegerea deputaților la sinodul eparchial, cu anumierea locurilor centrale și a comisarilor consistoriali.

Nrul	Numele		Local central de alegere și de scrutiniu	Tracturile protopresbiterali, din cari se compune cercul	Comisarul consistorial	
					preoțesc	mirin
I.	<b>Sibiu</b>			Fostul prot. al Sibiului II și al Mercuriei (partea din fostul comitat)	Moise Lazar, protopresbiter	Iacob Bologna, consil. aulic.
II.	<b>Săliște</b>			a) Gremiul consistoriului arhiepiscopan. b) Fostul prot. al Sibiului I și al Mercuriei (partea din fostul scaun)	Dr. Ilarion Pușcariu, protosincol.	Eliă Măcelariu, cons. gubern.
III.	<b>Sebeș</b>			Fostul protopresbiterat al Sas-Sebeșului	Ioan Tipeiu, protopresb.	Ioan Paraschiv, subjude reg.
IV.	<b>Orăștie</b>	<b>Deva</b>		Fostul protopresbiterat al Orăștiei și al Devei	Nicolau Popoviciu, protopresb.	Alecsiu Olariu, avocat.
V.	<b>Hațeg</b>			Fostul protopresbiterat al Hațegului	Ioan Rațiu, protopresb.	Sava Borha, avocat.
VI.	<b>Iliia</b>			Fostul protopresbiterat al Dobrei și al Iliciei	Ioan Papiu, protopresb.	Lazar Pipos, jude singul.
VII.	<b>Zarand</b>	<b>Brad</b>		Fostul protopresbiterat al Zarandului	Georgiu Părău, adm. prot.	Simeon Piso, pretor.
VIII.	<b>Giógiu</b>	<b>Hondol</b>		Fostul protopresbiterat al Giógiului I și II	Vasilii Pipos, protopresb.	Georgiu Secula, avocat.
IX.	<b>Alba-Iulia</b>			Fostul protopresbiterat al Albei-Iuliei și Mureșului	Ales. Tordășan, protopresb.	Nicolau Gaitan, avocat.
X.	<b>Abrud</b>			Fostul protopresbiterat al Zlatnei super. și infer.	Ioan Gall, protopresb.	Michail Andreica, posesor.
XI.	<b>Turda</b>			Fostul protopresbiterat al Turdei inf., al Secului și Lupșei	Simion Pop Moldovan, protopresb.	Ioan Filipescul, percept. reg.
XII.	<b>Cluș</b>			Fostul protopresbiterat al Clușului și Ungurașului	Petru Roșca, protopresb.	Vasilii Almășan, avocat.
XIII.	<b>Solnoc</b>	<b>Deș</b>		Fostul protopresbiterat al Solnocului I și II și al Chiórlului	Samuil Cupșa, protopresb.	Gregoriu Pletos, profesor gim.
XIV.	<b>Bistrița</b>	<b>Galați</b>		Fostul protopresbiter. al Bistriței și al Turdei sup.	Galacteon Șagău, protop.	Pavel Beșa, profesor și catichet.
XV.	<b>Târnavă</b>	<b>Bacnea</b>		Fostul protopresbiter. al M.-Oșorheiului, Târnavei super. și infer.	Ioan Almășan, protopresb.	Servian Popoviciu Barcianu, jude la tabla reg.
XVI.	<b>Sighișoara</b>			Fostul protopresbiter. al Sighișoarei, Mediașului și Căhalmului	Zaharia Boiu, protopresb.	Ioan Pinciu, jude la trib. reg.
XVII.	<b>Văcele</b>	<b>Brașov</b>		Fostul protopresb. al Trei-scaamelor, Heghigului și al Branului	Ioan Petric, protopresb.	Iosif Pușcariu, avocat.
XVIII.	<b>Brașov</b>			Fostul protopresbiter. al Brașovului I. și II.	Iosif Barac, protopresb.	Stefan Iosif, dir. gimnas.
XIX.	<b>Făgăraș</b>			Fostul protopresbiter. al Făgărașului I. și II.	Petru Popescu, protopresb.	Nicolau Cipu, perceptor comitatens.
XX.	<b>Agnita</b>			Fostul protopresbiter. al Noerichului și al Palosului	Grigoriu Maier, adm. protopresb.	Dr. Nicolau Olariu, avocat.

Sibiu, 10 Februarie, 1882

Nicolau Popea m. p.,  
Archimandrit și vicariu arhiepiscopesc.

## Serisori din Rusia.

(Correspondență particulară a „TELEGRAFULUI”)

S. Petersburg 7 Februarie 1882.

Panslavii fac un șgomot infernal, bat toba prin toată țeara și agită societatea într-un mod bătător la ochi. Diarele reacționare ca *Russii*, *Moscosche Wiedomosti*, ear au început a intona vechiul cântec rus despre „soarta istorică a Rusiei.”

Ce va eși din toate acestea? A! Evenimentele din anii trecuți ne dau puțină cale de a pipă puțin acest viitor, care ca tot deauna nu este decât rezultatul logic al faptelor care se petrec înaintea noastră.

Să ne aducem dar aminte despre cele petrecute pe la 1876 și 1877. Ce analogie bătătoare la ochi! Atunci ca și astăzi, totul s'a clocit și s'a pregătit la Moscva; atunci ca și acum, Rusia n'a fost de loc pregătită pentru un rebel cu Turcia; atunci ca și acum, finanțele țerei au fost într-o stare deplorabilă; arimata și intenționa, într'un chaos imposibil și forțele militare ale imperiului n'aură măcar nici un cap capabil spre a conduce campania la un bine. Generali, ca Skobeieff, Gurko, Dragomiroff etc. n'au fost și nu sînt decât generali de atac și nici decum strategici și oameni de știință militară; unul singur, și acesta generalul Tofleben, este omul care umple golul în această privință, dar acest general a îmbătrânit de atunci și și-a pierdut cu desăvîșire energia sea de altă dată, usuându-și forțele sale de pe urmă în activitatea polițienească la care la pus repozatul împărat.

Vă aduceți de sigur aminte cum pela 1876 corentul panslavist creșcea mereu, avînd punctul seu de plecare răscoală din Erțegovina. Pe atunci ca și acum, guvernul rus și șerele guvernamentale din Petersburg, nu se gândeau de la rășboiu, bătrînul cancelar Gorcaeff din contra a fost într'un mod energetic, contra rășboiului, și acesta din cuasa combinațiilor înțelepte ale oamenilor ca Jomini și Hamburger. Dar panslavii lucra cu o activitate infernală, societatea rusă agitată de denșii se trezi și, inecul cu inecul, guvernul, pentru a răspunde cel puțin pe față aspirațiunilor popoarelor slave din imperiu, începu a mobiliza armata. Dar cu ce scop? „Cu singurul scop de a face o presiune morală asupra Turciei,” cum a explicat atunci mobilizarea fostul ministru de rășboiu. Dar naturalmente, că ministrul și guvernul însuși au greșit: mobilizarea armatei și corentul simpatizator panslavist au avut ca rezultat un efect cu desăvîșire politic și Turcia îl primi ca provocare.

Da, toate aceste n'au fost de cât etapuri spre rășboiu; cu toate că interesele particulare ale Rusiei cereau imperios pacea și activitatea regenerătoare internă.

Așa dar pentru a nu mai înșira tot trecutul pe care l' cunoașceți tot așa de bine ca și mine conchid — că contra dorințelor guvernului rusec agitațiunea panslavistă a adus Rusia la rebel. Cum sa făcut această! O cunoașceți — un discurs al domnului Aksacoff, un discurs al d-lui Katcoff, nise articole de prin diare, estă cu ce sa început campania de la 1877.

Tot același lucru se petrece și în momentul de față. Moscva împrăseste prin imperiu întreg nise manifeste rășboinice; aelora din centrul panslavismului, se dau baluri și prînduri la care se rostesc discursuri amenințătoare, se aduce aminte planul lui Petru cel mare și să asvêre mânașua Europei germane. Cine scie, poate mâne vom auzi, ca și la 1876, că un Cernaieff, un Fadeieff strînge împregiur lor pe voluntari pentru a pleca spre Muntenegru și Erțegovina.

\*) Din Bucuresci.

Este adevărat că discursul lui Scobelev l' privește personal, fiind-că acest general a luat chiar responsabilitatea celor dișe pe sama sa proprie, dar tot asemenea este adevărat că generalul Scobelev este amicul intim al lui Ignatieff, că d. Ignatieff în momentul de față este tare și mare — și că într'un stat ca Rusia reboiul depinde nu de hotărârea unui parlament care se cumpănească mult starea generală a țerei înainte de a lua o rezoluțiune atât de gravă. În Rusia, acest imperiu autocrat toată viața politică stă în mâna unui autocrat, care se află incunguriat de către un cerc restrîns de curtișani.

Dela ei depinde totul, fiindcă ei sînt s t a t, sînt alfa și omega vieții politice a imperiului. Așa dar discursul lui Scobelev, discursurile oamenilor creați de d. Ignatieff și cari lucrează în momentul de față la Constantinopol, Filipopol, Sofia, Cetinie și Belgrad sînt inspirați și nu fac de căt ceea ce se dișe din Petersburg.

Agitațiunea panslavistă în interiorul imperiului crește pe fie care diș muniții. Diarul din Odesa „Noworosyjsky Telegraf“ a deschis o subscripție în folosul familiilor resculaților din Erțegovina și în fie care număr al acestui diar panslavist, care a pregătît mult tulburările anti-semitice din sudul Rusiei găsim coloane întregi de subscripțiuni vîrsate la redacțiunea diarului.

Așa dar conchid, că cu toate contra, există după părerea mea cu toată starea mai mult decăt miserabilă în care se află Rusia, totuși este foarte probabil că combinațiunea oamenilor de pace se vor risipi în pulbere și cine mai știe dacă chiar la primăvara nu vom ave un reboiul la Balcani, care pentru această dată de sigur că va degenera într'un reboi european, fiindcă inamicul actual al Rusiei nu mai este Turcia, ci Austria și Germania.

Vom vedea. Până atunci sînt înese nevoit a fini corespondența mea prin acest adevăr, întemeiat pe analiza faptelor, cari se petrec aici, și la care sînt martor ocular: Rusia se află în ajunul unui 89 al sen; reboiul, dacă el va ave loc, nu va face decăt să grăbească crisa. Z.

**Varietăți.**

\* Esecelența Sa Î. P. S. Domnul Arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul sosese astăzi a casă cu trenul accelerat dela Budapesta.

\* (Atentat asupra reginei Englierei.) Un individ îmbrăcat reu a tras alături cu un pistol asupra reginei în momentul când era să se sue în trăsură. Regina venea dela London la Windsor. Atentatul fu comis în gară. Pușcătura n'a vătămat pe nimenea. Atentatorul e prins — Poate că asta a fost și dorința lui.

\* (A ars în Sadu.) De acolo ni se scrie: În noaptea din 16 spre 17 Februarie st. v. pre la oarele 11 a erupt focul în comuna noastră și în timp de două oare a prefăcut în cenuge 7 șuri și două case lăsând pe bițele 7 familii în timp de iarnă în starea cea mai deplănsabilă și deamnă de compătimit. Cum s'a escat focul nu se știe apriat, dară el s'a arătat mai întăiu într'o șură. Localizarea și în urmă suprimarea focului se poate atribui energicei întevinerii a unor locnitori cari erau mai îndepărtați cu locușele lor. Dintre familiile arse după cum s'nt informat numai a n a

și-a asigurat clădirile economice. Pentru ajutorarea celor deași îndată s'a instituit un comitet din trei indiviți în persoanele par. I. Popovici notariul comunal, C. Popovici și primariul Ioan Roman.

\* (Vama cea nouă) dela 24 la 40 fl în aur pent. 100 chil. cafea introdusă dela 1 Martie n. pentru monarhia întreagă, a turburat cerurile comerciale. Prețurile, articuliul acestuia negreși au trebuit se sue urce. Urcarea prețurilor însă au causat-o și vestea despre vama cea nouă, intr'ată, că comercianții „en gros“, dar chiar și detalisti, îndată ce au aflat despre legea ce are a se vota au dat ordine grabnice de cumpărare în toate părțile ca să și poată trece marfa preste granița încă înainte de 1 Martie n. În urma ordinelor numeroase și pentru cantități mai vîndătoare din toate piețele cari vînd „en gros“ au snt prețurile cafelei și așa și cafeaua care a intrat imediat înainte de Martie are să fie mai scumpă. Publicul așa dar este împovărat de lege încă înainte de a intra aceasta în vigoare. Statul însă va ave, calculând după vama cea nouă și după părările specialistilor, o pagubă de sute de mii de florini dacă nu milioane, și prin legea din destăune statul tocmai vrea să facă câștig.

\* (Nume maghiarizate) se publică în foaia oficială „Budapesti Közlöny“ de multe ori. Luăm notița de astădată numai ca să nu uităm ca mașina maghiarisării nu doarme. După buletinul cel din urmă dela 28 Februarie n. în Ungaria numele slave s'au împușinat cu 5 și cele nemțesi cu 9, ceea ce dă un + de 14 nume maghiare.

\* (Reuniunea Carpaților), cetim într'o foaie nemțescă de aici, s'a sporit cu o secțiune nouă din Năsăud.

\* „Felvidéki magyar nemzeti egyesület (Reuniune națională maghiară pentru țeara superioară) s'a înființat în Pojon cu scop de a spori Maghiarii în comitatele Pojonului Neutrei, Trenčinului, Arvei, Turoțului, Lipotului, Solului, Neogradului, Hontului și Barșului. Reuniunea e spriginită de deputații detaiați din acele ținuturi avînd în frunte pe deputatul Em. Kalman.

\* (Meteorologic.) Budapesta 1 Martie n. Preste tot se așteaptă timp schimbăcios și noros cu sedimente (sedimente sînt: ploaie, ninsoare, rouă) locale și temperatură coboritoare.

— 2 Martie n. Și mai departe e a se aștepta timp schimbăcios noros cu sedimente locale.

**Bursa de Viena și Pesta**  
Din 2 Martie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur . . . . .	118.10	117.80
I emisiuni de oblig. de stat dela drumul de fer oriential ung. . . . .	87.—	88.—
II emisiuni de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. . . . .	86.30	106.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. . . . .	131.05	—
Impremunții drumurilor de fer ung. Obligaiuni ung. de rescumpărare pănăntăului . . . . .	89.—	130.25
Obligaiuni ung. cu clauzula de sorție . . . . .	107.—	97.—
Obligaiuni urbariale țemeșane . . . . .	93.—	94.50
Obligaiuni urb. țemeș. cu clauzula de sorție . . . . .	98.—	95.—
Obligaiuni urbariale transilvane . . . . .	95.50	93.75
Obligaiuni urbariale croato-silvonic . . . . .	95.50	94.50
Obligaiuni ung. de rescumpărare deștine de vin . . . . .	95.—	97.—
Datorie de stat austriacă în hărție . . . . .	95.—	74.—
Datorie de stat în argint . . . . .	97.—	75.—
Renta de aur austriacă . . . . .	97.37	92.—
Sorți de stat dela 1860 . . . . .	116.—	127.50
Acțiuni de bancă austro-ung. . . . .	108.75	814.—
Acțiuni de credit austr. . . . .	299.—	299.—
Acțiuni de bancă de credit ung. . . . .	242.50	239.—
Sorți ungreci cu prompt . . . . .	113.55	113.50
Sorți de regularea Tisei . . . . .	108.—	108.25
Serisuri fonciari ale institutiunii „Albina“ . . . . .	—	—
Argint . . . . .	—	—
Galbin . . . . .	5.61	5.54
Nu oleon . . . . .	9.51	9.51
100 marcs nemțose . . . . .	68.75	68.73
London (pe polița de trei luni) . . . . .	127.40	120.20

**CONCURS.**

Pentru ocuparea parohiei vacante de classa III Galați în protopresbiteratul Abrudului, se deschide concurs, până la 20 Martie a. c.

Emolumentele sînt:

1.) Casa parochială cu două odăi, șură și un grajd, la care mai aparține și o grădină de un car de encuruz.

2.) Folosirea cimiteriului, a unui fînaț de un car de fîn, a unui loc de arătură și pășunat, de 2 jugere numit „lunca morii“

3.) Câte una fordăla de encuruz de 16 cupre sfîrmit — seau 11 cupe de grâu dela 140 de case.

4.) Venitele stolare sistematice, care toate apropie la suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parohie, au de a-și subserne petițiunile înstruite, conform Stat. org. și Regulamentului congr. la subscrisul oficiu protopresbiteratul.

Dela oficiul protopresbiteratul gr. or. al Abrudului,

Abrud în 8 Februarie 1882

În contelegere cu Comitetul parochial din Galaț,

Ioan Gall m. p.  
protopresbiter.

**CONCURS.** [29] 2—3

Comitetul Asociației pentru spriginirea învțăcelor și sodalilor români meseriași din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacante două ajutoare de căt 50 fl. v. a. pe an, din cele destinate pentru învțăceli români, cari se vor apleca la una din meseriile de postovar, mașinist, argășitor, pălărier, cordoner, clopotar, compactor, croitor, și brutar, se publică concurs.

Suplicele pentru aceste ajutoare sînt a se adresa la subscrisul comitet până la 30 Martie 1882 prevedește:

1. Cu estras de botex din care să se vadă că este român și că posedă etatea de 14 ani;

2. Atestat de școală din care să se vadă că a percurș 4 clase normale și pricepe încălva limba maghiară sau cea germană.

3. Revers dela părinți sau dela Tutorii copilului, că vor a lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un exemplar din contractul încheat cu vre un Măstru din Brașov pentru vre una din meseriile de mai sus din care să vadă, că copilul se află la meseria de cel puțin o lună de zile.

Comitetul Asociației pentru spriginirea învțăcelor și Sodalilor români meseriași.

Brașov 15/27 Ian. 1882.

B. Baulescu. m. p., I. Bozocan m. p.,  
pres. not.

**CONCURS.**

Pentru ocuparea a două posturi de capelani în comuna Săliște pe lîngă nepuținoșii parochi Nicolae Moga și Onisifer Borcea se escrie prin aceasta concurs până la 12 Martie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu ael ste posturi sînt jumătate din toate venitele stolari regulate ale unei parochii de classa a II-a.

Doritorii de a ocupa vre unu din aceste posturi au să și aștearnă petițiunile lor, înstruite conform statutului organic și regulamentului provisor pentru regularea parochiilor la Oficiul protopresbiterat al tractului Săliștei în Sibiu.

Săliște în 12/24 Februarie 1882.

Comitetul parochial.

Maksim m. p. Ioan Popa m. p.  
pres. com. par. not. com. par.

Nr. 70.

[24] 3—3

**EDICT.**

George Grosu născut în România în comuna Corneș de religiuenea greco-orientală, cununat la 20 Februarie 1872 în comuna Tălmăcel, comitatul Sibiului, cu Parascovia n. Barbă din acum numita comună, carele aproape de 10 ani au părăsit cu necredință pe legiuita lui soție susnumită, se citează prin aceasta, ca în termin de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se înfățișeze la subsemnatul seau presbiterat, ca for matrimonial de întăia instanță, căci la din contra și în absența lui se va decide procesul intentat contra-i de căt soția sa.

Sibiul 10 Februarie 1882.

Seauul ppresbiterat gr-oriental al tractului Sibiului ca for matrimonial de prima instanță.

Ne. 186: 1881

[27] 2—3

**EDICT.**

Oprea Motroanea, de religiuenea greco-orientală din Poplaca, comitatul Sibiului carele cu necredință a părăsit de 10 ani pre legiuita lui soție Ana n. Omac Mărișiu, lot de acolo, fără a se soi ubacționații lui, prin aceasta se provoacă ca în termin de trei luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze la subsemnatul seau presbiterat, ca for matrimonial de prima instanță, căci la din contra și în absenția sa se va pertracta și decide procesul intentat contra-i de căt soția sa.

Sibiul, 12 Ianuarie, 1882

Seauul protopresbiterat gr. or. ai tractului Sibiului ca form matrimonial de I instanță.

**Zambach și Gavora,**

în Budapesta strada Vațului (Vaczi uteza) Nr. 17.

**Fabrică de vestminte și recuisite bisericesci**  
de rit catolic și grec.

Felon sau Odejdie, sacos stihare, dalmatice, baldachine, prapori, flamuri, covoare de altare, potire, liti-



ere, cădelnițe, pacifcale, candelă, policandredre, ripide, chivot, Evangeliie, etc.

Steaguri de societăți și pentru manufacturieste.

Comandele se esecutează prompt

Obiectele care nu convin se schimbă. [157] 23—30